

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm007379

Dane szczegółowe

Właściciel: **ToSa**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono: **mazowieckie**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **srebrzony**
Sygnowanie: **MUNCHHEIMER?**
Wytwórca: **MUNCHHEIMER ?**
Średnica: **25.0 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●-||**
Profil: **| - jednowarstwowy, płaski**

Występujące elementy

- napisy na awersie

Przeznaczenie

- szkolny

Ostatnia aktualizacja: **2016-08-27 13:55**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.06.25

Opis guzika btrm007379

Polski guzik szkolny z okresu Królestwa Polskiego (wersja bez orła)

© buttonarium.eu

Awers przedstawia napis INSTYTUT POLITECHNICZNY, który umieszczono w dwóch wieńcach: laurowym i rozmarynowym, na obrzeżu guzika widnieje podwójny, wypukły rant.

Ciekawostka

Wawrzyn, zwany również laurem, symbolizuje głównie: zwycięstwo, bohaterski czyn, chwałę, sławę i triumf, rozmaryn natomiast: wieczną przyjaźń i wierną miłość.

Rewers sygnowany: (orzełek) MUNCHHEIMER JUNIOR w WARSZAWIE No 599 ★★★.

Guzik znaleziono w okolicach Radzyna.

Przeznaczenie i datowanie

Guzik należał do studenta, nauczyciela Instytutu Politechnicznego (późniejszej Politechniki Warszawskiej) w okresie Królestwa Polskiego. Warszawski Instytut Politechniczny imienia Mikołaja II powstał w 1898 roku z inicjatywy i ofiarności polskiego społeczeństwa, był jednak uczelnią rosyjską z rosyjskim językiem wykładowym.^[1,2] Instytut Politechniczny został zlikwidowany 13 listopada 1905 roku na skutek żądań polskiej młodzieży dotyczących wykładów w języku polskim.

Guziki szkolne występują z następującymi napisami: BIBLIOTEKA PUBLICZNA, INSTYTUT NAUCZYCIELI ELEMENTARNYCH, INSTYTUT POLITECHNICZNY, KURATORIA I●S●K●P, LICEUM (LYCEUM), SZKOŁA PODWYDZIAŁOWA, SZKOŁA WOIEWÓDZKA, SZKOŁA WYDZIAŁOWA oraz UNIWERSYTET.

Hipoteza

W okresie od połowy Księstwa Warszawskiego oraz przez całe Królestwo Polskie występowały dwa rodzaje guzików szkolnych: z polskim orłem i napisami na szarfi, a całość umieszczona w wieńca oraz z samymi napisami w wieńcach. Można przypuszczać, że guziki bez orła były w użyciu w okresie powojennym, kiedy to wzrastały represje wobec Polaków, a używanie symboli narodowych było ograniczane lub wręcz zakazane.

Ciekawostka

Ogółem w 1817 r. w Królestwie Polskim było 1018 placówek oświatowych, z czego 1014 podlegało Komisji Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i były to:

- Uniwersytet Warszawski,
- Szkoła Akademiczno-Górnicza w Kielcach,
- 12 szkół wojewódzkich,
- 16 szkół wydziałowych,
- Instytut Nauczycieli Elementarnych w Łowiczu,
- Instytut Głuchoniemych w Warszawie,
- 868 szkół elementarnych,
- 10 prywatnych pensji i szkół męskich,
- 79 prywatnych pensji i szkół żeńskich,
- Korpus Kadetów w Kaliszu,
- 11 seminariów diecezjalnych rzymskokatolickich,
- 1 seminarium greckokatolickie.

Pozostałe cztery szkoły to: Szkoła Muzyki i Sztuki Dramatycznej podlegała Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji; Szkoła Elementarna Artylerii i Inżynierii, Szkoła Podchorążych Piechoty oraz Szkoła Podchorążych Jazdy podlegała Komisji Rządowej Wojny.^[3,4]

Źródła

 [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)

 ^[1] [Wikipedia.pl - Politechnika Warszawska](#)

 ^[2] [Wikipedia.pl - Historia Politechniki Warszawskiej](#)

 ^[3] [Winiarz A. - Szkolnictwo Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego \(1807-1831\), Lublin 2002](#)

 ^[4] [www.historia.org.pl - Polityka oświatowa caratu w Królestwie Polskim w XIX w.](#)

 [Gładki K. - GUZIKI SZKÓŁ wojewódzkich, wydziałowych, liceum, uniwersytet, prawo, Łódź 2012](#)

[Podlaska Biblioteka Cyfrowa - Zbiór przepisów administracyjnych Królestwa Polskiego: Wydział Oświecenia](#)

[Słownik symboli literackich - wawrzyn \(laur\)](#)

[Wikipedia.pl - Historia administracji, Królestwo Polskie](#)

[Wikipedia.pl - Rozmaryn](#)

[Wikipedia.pl - Wawrzyn](#)

[Wikipedia.pl - Wieniec laurowy](#)

Wytwórca: MUNCHHEIMER ?

Opis tego wytwórcy jest jeszcze w trakcie opracowania.

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.06.25